

BESKRIVELSE AV FINANSIERINGS- OG ESTIMERINGSMODELL FOR HELSENORGE

1. INNLEDNING

Dette dokumentet beskriver modellen for finansiering av drift- og forvaltningskostnader for Helsenorge, samt estimeringsmodellen og -prosessen NHN benytter for estimering og oppfølging av kostnadene.

2. FINANSIERINGSMODELL

I 2020 har pålagte rammekutt og sentral finansiering finansiert drift- og forvaltningskostnadene til Helsenorge. Tilsvarende modell vil også gjelde for 2021. Ettersom det er kommet tydelig signaler om at finansieringen vil holde samme nivå 2021 som i 2020 vil vi gjennom prosjektavtaler sikre at de som utvikler tjenester som vil medføre en ekstra forvaltningskost i 2021, må dekke den økte forvaltningskostnaden. Denne vil faktureres kunder og samarbeidspartnere slik som det har vært gjort tidligere år, inntil nye finansieringsmodeller er på plass, og vi er sikret dekning for alle forvaltningskostnader vi har.

Når ny e-heslovgivning tre i kraft, vil finansiering av Helsenorge følge denne. Lov om e-helse er per april 2020 til behandling i Stortinget.

I proposisjonen foreslår departementet at det etableres en ny samfinansieringsmodell der regionale helse-foretak, kommuner og andre relevante aktører, blir pålagt å betale for forvaltning og drift av e-resept, kjernejournal og helsenorge.no.

Departementet foreslår at departementet gis hjemmel til å gi forskrifter om betaling for de nasjonale e-hesløsningene. Lovforslaget omtaler forskriften slik:

"Departementet fastsetter samlet betalingspliktig beløp og hvor stor andel de enkelte virksomhetene skal betale. Ved beregningen av betalingen skal det tas hensyn til virksomhetenes nytte av løsningene og en hensiktsmessig fordeling av kostnader til nasjonale løsninger som kommer pasientene til gode.

Virksomhetenes samlede betaling skal ikke overstige de kostnadene Norsk Helsenett SF har til forvaltning og drift av løsningene.

Departementet gir forskrift om betalingsplikten, blant annet om hvilke tjenester plikten gjelder, og når den skal gjelde for ulike virksomheter, betalingspliktig beløp, innkreving og kontroll".

Departementet har etablert et teknisk beregningsutvalg for nasjonale e-hesløsninger. Beregningsutvalget skal bidra til transparens og best mulig tallgrunnlag for å beregne betalingen for forvaltning og drift av de nasjonale e-hesløsningene. Utvalget består av aktører som betaler for nasjonale e-hesløsninger. Utvalget skal gjennom arbeidet med å vurdere og kvalitetssikre tallmaterialet, bidra til at aktørene i helse- og omsorgssektoren får innflytelse over kostnadsutviklingen og til størst mulig grad av konsensus om nivå på og fordeling av kostnadene. Utvalgets oppgave er å:

- legge fram best mulig vurdering av tallgrunnlaget for beregnede kostnader til forvaltning og drift av eksisterende nasjonale e-hesløsninger og helsenettet
- presentere tallmaterialet på en slik måte at det bidrar til transparens både når det gjelder kostnadsanslag og fordeling mellom aktørene
- legge fram vurderingen av tallmaterialet for Helse- og omsorgsdepartementet på et tidspunkt som er tilpasset statsbudsjettprosessen
- gjøre vurderinger av tallgrunnlaget etter initiativ fra kommunesektoren/KS, regionale helse-foretak og andre aktører som betaler for nasjonale e-hesløsninger

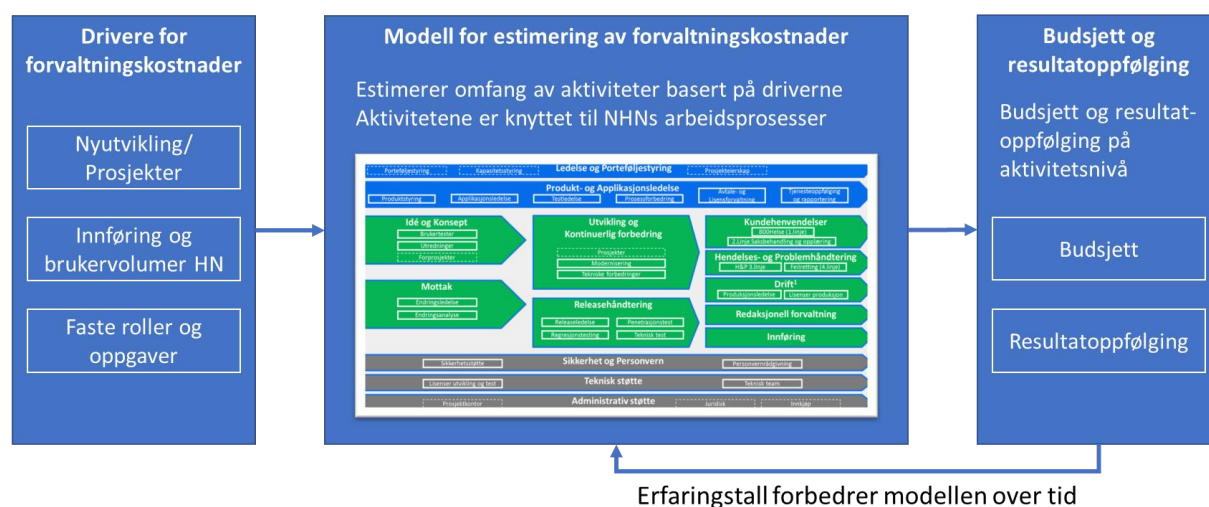
Utvalgets vurderinger vil inngå som en sentral del av beslutningsgrunnlaget når departementet skal fastsette betalingens størrelse. Det gjelder både nivå på kostnadene og fordelingen mellom aktørene.

3. ESTIMERINGSMODELL

NHN har en egen estimeringsmodell for estimering og oppfølging av forvaltningskostnader for Helsenorge. Estimeringsmodellen ble utviklet våren 2017 etter ønske om en kvalitetssikring av kostnadsbildet for forvaltningen av Helsenorge. Videre så man et behov for å forbedre estimatene, få fram realismen i kostnadsdriverne og kunne argumentere for disse. Det var også viktig å vurdere framtidige kostnadsdriverne, samt kunne peke på forbedringspotensial og kostnadsreducerende tiltak. Estimeringsmodellen er et viktig verktøy for økonomistyring av forvaltning av Helsenorge.

BESKRIVELSE AV MODELLEN

Estimeringsmodellen for estimering av årlig kostnad for drift og forvaltning av Helsenorge er strukturert etter prosesser og funksjoner, og er bygget opp rundt følgende konsept for estimering:

Figur 1 – konsept for estimering av forvaltningskostnader

Kostnadene for forvaltning utledes fra et sett med kostnadsdriverne. Disse driverne er:

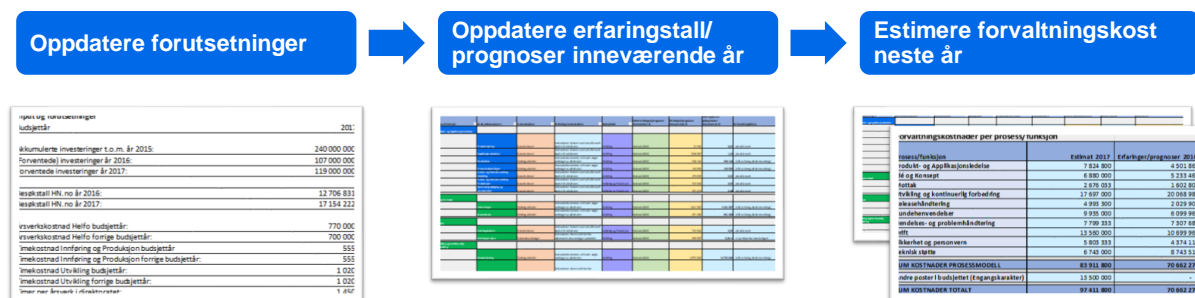
- Omfang av nyutvikling fra prosjektene, uttrykt i form av investeringskostnader
- Omfang av bruken av helsenorge.no, uttrykt i form av antall besøkende
- Faste roller og oppgaver knyttet til forvaltning av Helsenorge, uttrykt i form av fulltidsekvivalenter

Estimeringsmodellen benytter endringer i disse driverne, kombinert med erfaringstall fra tidligere års forvaltning, til å beregne estimater for neste års forvaltning. Estimaten kan overstyres dersom forhold ved neste års forvaltning skulle tilsi det.

Estimeringsmodellen bryter kostnadene ned på et aktivitetsnivå som er harmonisert med timeføringen i NHN. Dette gjør det mulig å følge opp forvaltningskostnadene underveis i året og hente ut gode erfaringstall som brukes til å forbedre modellen fra år til år.

ESTIMERINGSPROSESSEN

Estimeringsmodellen legger opp til følgende steg i prosessen for å beregne forvaltningskostnadene for Helsenorge:

Figur 2 – stegene i estimering av forvaltningskostnader

Oppdatere forutsetninger

Ved oppstart av kostnadsestimering for et spesifikt år, f.eks. 2020, baserer modellen seg på en del forutsetninger. Disse er:

- Volumer av investeringer i 2019
- Forventede volumer besøk Helsenorge i 2020
- Forventede årsverks- og timekostnader for 2020

Oppdatere erfaringstall

På basis av forutsetningene, og en prognose eller erfaringstallene for 2019 vil modellen generere erfaringsbaserte nøkkeltall for alle forvaltningsaktiviteter for 2020.

Estimere forvaltningskost

Nøkkeltallene pr. forvaltningsaktivitet etterprøves basert på ulike vurderinger og vil kunne gi justeringer. Man kan også legge til poster av engangskaraktér i budsjettet.

Modellen beregner totale årlige kostnader, fordelt på et sett med drift- og forvaltningsprosesser. Disse prosessene er de samme for alle nasjonale e-helseløsningene og det er kostnadene på dette detaljnivået som fremlegges teknisk beregningsutvalg for vurdering og kvalitetssikring, ref kap.1.

I den grad prosjekter gjennomført i henhold til en bistandsavtale medfører endring i fremtidig drift- og forvaltningskostnad for tjenesten bistandsavtalen gjelder, vil den faktiske endringen i drift- og forvaltningskostnaden dekkes av kunden inntil annen finansieringskilde er besluttet. Denne kostnaden vil være 20% av prosjektkostnadene pluss eventuelle variable kostnader til utsendelse av SMS eller tilsvarende.